

**ISPITNA PITANJA ZA PREDMET
OSNOVI PRAVA EVROPSKE UNIJE**

1. Osnivanje Evropske zajednice za ugalj i čelik («Institucionalni mehanizam EU posle Lisabonskog ugovora» str. 10-13)
2. Osnivanje EEZ i Evroatoma (str. 14-16)
3. Jedinstveni evropski akt (str. 20-22)
4. Ugovor iz Mاستrihta (str. 22-24)
5. Amsterdamski ugovor (str. 24-27)
6. Ugovor iz Nice (str. 27-31)
7. Ugovor o ustavu za Evropu (str. 31-35)
8. Usvajanje i sadržina Lisabonskog ugovora (str. 35-38)
9. Institucionalni okvir EU (str. 61-62)
10. Evropski savet: poreklo i razvoj, sastav i način rada (str. 62-65)
11. Evropski savet: nadležnost i funkcije (str. 65-67)
12. Savet: poreklo, naziv i sastav (str. 68-70)
13. Način rada Saveta (str. 70-73)
14. Nadležnost Saveta (str. 74-76)
15. Odlučivanje u Savetu (str. 76-82)
16. Komisija: poreklo, terminologija i sastav (str. 83-86)
17. Način rada Komisije (str. 86-89)
18. Nadležnost Komisije (str. 89-95)
19. Uloga Komisije u procesu donošenja pravnih akata (str. 95-103)
20. Evropski parlament: poreklo, naziv i sastav (str. 103-107)
21. Način rada Evropskog parlamenta (str. 107-110)
22. Nadležnost Evropskog parlamenta: zakonodavna i budžetska ovlašćenja (str. 110-115)
23. Nadležnost Evropskog parlamenta: nadzorna ovlašćenja i ovlašćenja u oblasti zajedničke spoljne politike i politike bezbednosti (str. 115-119)
24. Računovodstveni sud (str. 119-122)
25. Ekonomski i socijalni komitet (str. 122-126)
26. Komitet regiona (str. 127-131)
27. Evropska centralna banka: poreklo, delovanje i nadležnost (str. 131-133, 136-138)
28. Evropska centralna banka: položaj i organizacija (str. 133-136)
29. Pojam prava Evropske unije («Kako nastaje i deluje pravo EU?» str. 49-53)
30. Struktura Evropske unije do Lisabonskog ugovora (str. 17-19)
31. Pravni subjektivitet i struktura EU («Institucionalni mehanizam EU posle Lisabonskog ugovora» str. 38-43)
32. Vrednosti EU (str. 43-47)
33. Oblast delovanja EU (str. 48-50)
34. Postupak izmena osnivačkih ugovora i članstvo u EU (str. 52-54)
35. Povelja o osnovnim pravima EU (str. 54-57)
36. Pojam i klasifikacija izvora prava evropskih zajednica («Kako nastaje i deluje pravo EU?» str. 81-82)
37. Međunarodni ugovori kao izvori prava EU (str. 82-83)
38. Ugovori kojima su osnovani EZ i EU (str. 83-86)

39. Ugovori koje su države članice zaključile sa drugim državama i međunarodnim organizacijama pre stupanja na snagu ugovora o osnivanju EZ (str. 87-88)
40. Ugovori koji su zaključile evropske zajednice sa državama nečlanicama i međunarodnim organizacijama (str. 88-91)
41. Ugovori koji su države članice zaključile *inter se* (str. 91-92)
42. Odluke institucija EZ: pojam i klasifikacija (str. 92-95)
43. Regulativa (str. 93-94)
44. Direktiva (str. 94-95)
45. Odluka, preporuka i mišljenje (str. 95-96)
46. Drugi akti (str. 96-97)
47. Odluke institucija EZ: formalni zahtevi i objavljivanje (str. 97-98)
48. Opšta načela prava EZ (str. 115-119)
49. Izvori prava u oblasti zajedničke spoljne politike i politike bezbednosti (str. 127-129)
50. Proces odlučivanja u oblasti zajedničke spoljne politike i politike bezbednosti (str. 129-131)
51. Principi prava EZ (str. 137-138)
52. Princip neposrednog dejstva (str. 138-139)
53. Neposredno dejstvo osnivačkih ugovora (str. 139-140)
54. Horizontalno neposredno delovanje osnivačkih ugovora (str. 142-143)
55. Neposredno dejstvo regulative i odluke (str. 145-146)
56. Neposredno dejstvo direktive (str. 146-149)
57. Uslovi za neposredno dejstvo (str. 151-153)
58. Princip nadređenosti (str. 153-158)
59. Sud pravde («Institucionalni mehanizam EU posle Lisabonskog ugovora» str. 145-149)
60. Opšti sud (str. 150-152)
61. Specijalizovani sudovi (str. 153-155)
62. Pojam i vrste nadležnosti Suda pravde (str. 155-159)
63. Tužba zbog nespunjenja obaveze (str. 159-165)
64. Tužba za poništaj (str. 165-169)
65. Tužba zbog propuštanja (str. 170-172)
66. Tužba za naknadu štete (str. 173-177)
67. Tužbe službenika (str. 177-180)
68. Indirektna nadležnost Suda pravde (str. 180-183)
69. Vrste prethodnih pitanja (str. 183-187)
70. Uslovi za upućivanje prethodnih pitanja (str. 187-193)
71. Pretpostavke za odlučivanje o prethodnim pitanjima (str. 193-194)
72. Dejstvo odluke o prethodnim pitanjima (str. 194-198)
73. Savetodavna nadležnost Suda pravde i postupak davanja savetodavnih mišljenja (str. 198-201, 218)
74. Redovni postupak odlučivanja po direktnim tužbama (str. 202-205)
75. Ubrzani postupak odlučivanja po direktnim tužbama (str. 205-207)
76. Redovni postupak odlučivanja po prethodnim pitanjima (str. 207-209)
77. Pojednostavljeni postupak odlučivanja po prethodnom pitanju (str. 209-210)
78. Ubrzani postupak odlučivanja po prethodnom pitanju (str. 210-213)
79. Hitan postupak odlučivanja po prethodnom pitanju (str. 213-218)
80. Žalba protiv odluka Opšteg suda (str. 219-223)
81. Žalba protiv odluka Službeničkog tribunala (str. 223-226)

82. Prigovor trećeg protiv presude i revizija (str. 226-228)
83. Prigovor tuženog protiv presude zbog izostanka, tumačenje, ispravka i dopuna presude (str. 229 - 231)
84. Prethodni prigovori (str. 231-232)
85. Privremene mere (str. 233-236)
86. Mešanje u postupku po direktnim tužbama (str. 236-238)
87. Prigovor nezakonitosti (str. 238-242)
88. Zastupanje pred Sudom pravde i jezik (str. 242-243)
89. Troškovi postupka i izvršenje presude (str. 243-245)

Literatura:

- Z. Radivojević - V. Knežević-Predić: Institucionalni mehanizam Evropske unije posle Lisabonskog ugovora, Niš, 2016;
- V. Knežević-Predić - Z. Radivojević: Kako nastaje i deluje pravo Evropske unije, Beograd, 2009.

Podela ispitnih pitanja:

I ispitno pitanje – 1-28.

II ispitno pitanje – 29-58.

III ispitno pitanje – 59-89.

Program:

Kolokvijum – od 1. zaključno sa 28. ispitnim pitanjem

Mart, 2026. godine